

Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad

Algemeen Jaarverslag 2019 en 2020

Inleiding

Dit jaarverslag bestrijkt twee verenigingsjaren en is wat uitgebreider dan voorgaande jaren. Dit mede ter ondervanging van de vanwege corona afgelaste maandelijkse borrel waar steevast de lopende ontwikkelingen werden besproken.

Allereerst staan we kort stil bij de uitwerking van de corona-maatregelen op de binnenstad. Deze hebben zichtbaar effect op de lokale economie, de drukte en de beleving van de openbare ruimte. Door sluiting van winkels en regulering van de horeca nam het aantal bezoekers van de binnenstad en de drukte op met name de Wallen aanzienlijk af. Eindelijk konden en kunnen de bewoners en schaarse bezoekers weer genieten van het stadsschoon in de binnenstad. Echter, bij de eerste de beste versoepeling van de maatregelen medio 2020 nam de druk op de openbare ruimte weer snel toe. Zelfs onder het regime van een aangescherpte lockdown, kon het in delen van de binnenstad soms weer erg druk zijn. Dit geeft aan dat we de ontwikkeling niet op zijn beloop kunnen laten, maar dat actief optreden is geboden om te voorkomen dat de tijden van vóór corona weer terugkeren. Gelukkig lijkt het erop dat het gemeentebestuur, de burgemeester voorop, echt werk wil maken van het ‘terugveroveren’ van de binnenstad. Van onze kant blijven wij benadrukken:

- Verslap het beleid t.a.v. herstel van de balans niet. Zet het volumebeleid op alle fronten door en blijf in het oog houden waar we op de langere termijn met de binnenstad naar toe willen.
- Pak de magneten voor ongewenst toerisme aan: in de eerste plaats de raamprostitutie en de coffeshops.
- Beschouw de tijdelijke maatregelen ter verruiming van de terrassen ook echt als tijdelijk en bereid de horeca daarop voor.
- Zorg dat de monumentale binnenstad letterlijk in beeld blijft zodat bewoners en bezoekers daar op ieder moment van de dag van kunnen genieten.

Werkpaarden van de vereniging

De werkgroepen vormen de motor van de VVAB. Zij signaleren welke ontwikkelingen er gaande zijn in de Amsterdamse binnenstad: de werkgroep Waakhond op het gebied van bouwplannen en monumentenzorg, de werkgroep Balans op het gebied van leefbaarheid, de werkgroep Water op het gebied van inrichting en gebruik van de waterinfrastructuur en de werkgroep Openbare Ruimte op het gebied van inrichting en beheer van de historische stad op maaiveldniveau. Zij ontplooiën initiatieven en adviseren het bestuur over standpunten en acties. Hierin spelen ook de beroepskrachten van de VVAB, verenigd in het ‘bureau’, een belangrijke rol.

Er zijn grofweg drie aandachtsgebieden: A. bouwplannen en monumentenzorg, B. openbare ruimte, water en groen, en C. leefbaarheid. Onder deze noemers worden de belangrijkste onderwerpen besproken waar de vereniging zich voor heeft ingezet.

A. Bouwplannen en monumentenzorg

De Oude Kerk

Onze bemoeienis met de Oude Kerk mag gerust een ‘continuing story’ genoemd worden. Eerst was er de beschadiging van het gebrandschilderde glas-in-loodraam ‘het Sterfbed van Maria’ (1555) van **Dirck Crabeth** (*Binnenstad 291*). Mede door inspanningen van oplettende leden heeft de gemeente

dit raam onder bestuursdwang veilig weten te stellen. Het raam wordt de komende jaren gerestaureerd.

Het blanke glas-in-lood in het ‘lepe venster’ van de Heilig grafkapel zal voorlopig niet terugkeren. Na een negatieve uitspraak op bezwaar, heeft de VVAB in januari 2019 beroep aangetekend tegen het besluit om dat raam te vervangen door een egaal **rood raam**. Hoewel de vereniging niet principieel gekant is tegen het exposeren van eigentijdse kunst in de Oude Kerk, wil zij voorkomen dat dit voor Amsterdam zeer belangrijke monument door fysieke ingrepen of anderszins wordt aangetast. Het betreft hier een gotisch venster, waarvan de unieke, asymmetrische vormgeving erop gericht was zoveel mogelijk licht te werpen op het Heilig graf. Door het huidige rode glas wordt de achtergelegen ruimte echter zo verduisterd dat het rijkversierde, zandstenen baldakijn dat van dit grafmonument bewaard is gebleven, niet meer goed is waar te nemen. Niet alleen het interieur van de kapel, maar ook het exterieur wordt door het rode raam onnodig aangetast.

Ondanks de negatieve adviezen van Monumenten en Archeologie (MA), de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en de door de VVAB aangedragen contra-expertises van de architectuurhistorici Kees van der Ploeg en Paul Rem, architect Sjoerd Soeters en oud-StOK-directeur Herbert van Hasselt viel de afweging van de Rechtbank van het algemeen belang van het behoud van het monument tegen het nieuwe gebruik van de ruimte, helaas niet in ons voordeel uit. De rechter heeft het ‘kunstwerk’ werd aangemerkt als ‘gepast’ en ‘voldoende gemotiveerd’. De VVAB heeft inmiddels hoger beroep aangetekend bij de Raad van State. De zitting vond plaats op 8 januari 2021.

Evenmin was de vereniging erg gelukkig met de **expositie** ‘Poems for Earthlings’ die vanaf november 2019 t/m half augustus 2020 is gehouden in de Oude Kerk. In een handhavingsverzoek heeft zij de gemeente gevraagd maatregelen te treffen om te voorkomen dat er schade zou ontstaan aan de zerkenvloer.

Ook de ruimtelijke impact van deze tentoonstelling was aanzienlijk. Het gehele historische interieur, waaronder het zeventiende-eeuwse koorhek, werd door metershoge houten wanden en opgestapelde zandzakken volledig aan het zicht onttrokken. De kerkruimte was bovendien meer dan een half jaar geheel verduisterd en kon nergens anders meer voor worden gebruikt, ook niet door de Oude Kerk-gemeente.

Hoewel een deel van de zandzakken met foam was gevuld, is onvoldoende onderzocht of de ‘koud in het zand’ liggende zerkenvloer het gewicht van de zandzakken wel kon dragen. Bij de opbouw van de tentoonstelling is met zware vorkheftrucks en hooggladers over de gerestaureerde, monumentale zerkenvloer gereden. Het stadsdeel heeft op ons verzoek toegezegd scherp toe te zien op de afbraak van de tentoonstelling; de nieuwe beschadigingen lijken mee te vallen. Deze tentoonstelling is ten onrechte niet vooraf in het **Oude Kerk-overleg** besproken. Daarom en vanwege andere inci-

Oude Kerk, Detail van het Crabethraam (1555) met gebroken en uit het lood hangend gebrandschilderd glas (foto: Wim Ruigrok, november 2018)

denten is de VVAB uit het overleg gestapt.

Naar aanleiding van deze tentoonstelling heeft de VVAB begin januari 2020 de alarmklok geluid over het **gebruik** van de **Oude Kerk**. In een raadsadres en via inspraak van de voorzitter is gepleit voor meer gevarieerd gebruik van de kerk. ‘De vereniging heeft geen oordeel over de conceptuele kunstuitingen zelf. Wel heeft zij een probleem met het onderschikt maken van de monumentale waarden van de kerk aan het gebruik van het gebouw. De Oude Kerk heeft drie belangrijke functies: het is een van de belangrijkste monumenten van Amsterdam, het is een protestantse kerk en het is een tentoonstellingsruimte. Wij zien graag monumenten die midden in de samenleving staan. Daarom zijn we op zich niet tegen deze formule van de drie functies. Die functies kunnen elkaar zelfs uitdagen en het kan gebeuren dat ze af en toe schuren. Maar het succes van zo’n formule staat of valt met de balans tussen de drie functies. En die kan alleen bewerkstelligd worden met respect, tact en overleg. Daar heeft het de afgelopen jaren aan ontbroken’, aldus Rogier Noyon.

Wethouder Meliani erkende dat het de taak van de gemeente is te beoordelen of de kunstuitingen in de Oude Kerk binnen de monumentenregels blijven. Zij gaat tevens na hoe de impasse tussen de betrokken organisaties doorbroken kan worden.

Hoogbouw Sluisbuurt

In februari 2019 is de VVAB in beroep gegaan bij de Raad van State tegen het bestemmingsplan Sluisbuurt. Er komen 32 hoogbouwtorens, waarvan de hoogste 125 de lucht in reikt. Aangezien op deze locatie hooguit was voorzien in een ‘hoogbouwaccent’, niet een complete hoogbouwwijk, is dit plan in strijd met de gemeentelijke *Structuurvisie* en de *Hoogbouwvisie*. Zo is niet overtuigend aangetoond dat de hoogbouw nodig is voor het realiseren van de gewenste woning-

dichtheid en uit de Hoogbouw Effect Rapportage blijkt dat het visueel effect op het Unesco-Werelderfgoed en Waterland groot is, waardoor afbreuk wordt gedaan aan de bestaande stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteiten. Gesteund door deskundigen, onder wie Soeters en Van der Wijden, heeft de VVAB onder meer gewezen op de zichtbaarheid van de hoogste torens in het kerngebied van het Unesco werelderfgoed, het negatieve effect op het aantal sociale en middensegment

Zicht op het middenschip van de Oude Kerk tijdens de tentoonstelling ‘Poems for Eathlings’

Artist impression van Sluisbuurt

woningen ten gunste van het dure ‘vrije sector’-segment, het matig tot slechte windklimaat, het brandgevaar in hoge torens, en de vaak onderschatte olievlekwerking: meer hoogbouwclusters i.p.v. incidenteel bedoelde ‘landmarks’ in de stad. Precies om dit te voorkomen was er hoogbouwbeleid ontwikkeld.

In november 2019 heeft de Raad van State het bestemmingsplan Sluisbuurt ‘goedgekeurd’. Als het stikstofbesluit geen roet in het eten gooit, gaat de hoogbouwwijk gewoon door. Gelukkig is er wel een lichtpuntje: uit de uitspraak blijkt dat er (vooralsnog) wel degelijk grenzen zijn aan wat er in de stad aan hoogbouw is toegestaan.

Bruggen

Het Cuypersgenootschap en de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad hebben in juli 2019 bezwaar aangetekend tegen de sloop van de afsluithekken van de monumentale **Bullebak** (brug nr. 149), de ijzeren dubbele basculebrug over de Brouwersgracht in de Marnixstraat ontworpen door Willem Springer (1889). Ter gelegenheid van de versterking van de brug wil de gemeente de brug ook graag elektrificeren, zodat deze op afstand bediend kan worden. Nu wordt de brug maar zo’n tien keer per jaar geopend, maar hiervoor zijn wel vier mensen nodig. Beide erfgoedorganisaties zijn positief over de restauratieve aanpak van deze als gemeentelijk monument beschermde brug, maar betreuren de verwijdering van de karakteristieke afsluithekken. Deze vormen een belangrijk onderdeel van de verschijningsvorm van de brug. Bij enkele andere bruggen in de directe omgeving met vergelijkbare hekken wordt de handbediening wel gecontinueerd. Eind februari 2020 besloot de gemeente op ons bezwaar dat de hekken mogen worden verwijderd omdat zij niet voldoen aan de huidige Nederlandse Normen voor veiligheid (NEN). Doorslaggevend bij dit besluit was het advies van Monumenten en Archeologie. Om die reden leek beroep weinig kansrijk en zag de VVAB daar van af.

Monumentenaanvragen

In april 2019 heeft de vereniging de gemeentelijke monumentenstatus aangevraagd voor Oudezijds Achterburgwal 207-209, het zogenaamde **Leupenpand** (zie *Binnenstad* 292). Bij behandeling van de aanvraag bleek dat het Leupenpand al over de monumentale status beschikt omdat het deel uitmaakt van het monumentale Oudemanhuispoort-complex.

Verder heeft de vereniging de monumentenstatus aangevraagd voor **Leidsekade 100-101** vanwege het feit dat dit pand gesplitst en inwendig verbouwd zou worden, terwijl het belangrijke interieurs bevat. Deze aanvraag is echter niet in behandeling genomen, omdat de bouwplannen al in een gevorderd stadium verkeerden. De vereniging heeft bezwaar aangetekend.

De vereniging heeft ook nog adhesie betuigd aan de monumentenaanvraag voor **Gabriel Metsustraat 2-6** (Etty Hillesum). Deze aanvraag is inmiddels gehonoreerd.

Ons Lieve heer op Solder

Nadat het Amsterdams Fonds voor de Kunsten had besloten geen subsidie toe te kennen aan museum Ons Lieve Heer op Solder, volgde protest en regende het solidariteitsverklaringen richting museum. De VVAB en andere erfgoedinstellingen schreven een brief aan het college van B&W. Mede daardoor is besloten de jaarlijkse subsidie voor het museum te borgen.

Universiteitskwartier

Over de nieuwbouwplannen van de UvA voor het Binnengasthuisterrein heeft de vereniging een voorlopig standpunt ingenomen. Als het paviljoen van Theo Bosch aan de Binnegasthuisstraat niet behouden blijft, valt onze keuze op het zogenaamde ‘twee pleinen’-model; de nieuwbouw kan dan

bijdragen aan versterking van de hovenstructuur. De nieuwbouw moet zich qua maat, schaal en architectonische verschijningsvorm dan wel voegen in de omgeving. De vereniging hecht niet aan behoud van het Atrium (de mensa) op de voormalige binnenhof van het klinisch ziekenhuis aan de Vendelstraat. Als herstel van deze binnenhof er niet in zit, hebben wij geen bezwaar tegen nieuwbouw op palen, mits de eerste etage hoog gelegen is en voldoende zicht ontstaat op de historische achtergevel. Het plan voor een nieuwe aula met een pleintje aan de Slijkstraat wordt toegejuicht. Wij zien geen noodzaak voor een eventuele nieuwe ingang aan en nieuwe brug over de Oudezijds Achterburgwal.

Amsterdam Museum

Eveneens heeft de VVAB een voorlopig standpunt ingenomen over het voorgenomen verbouwingsplan van het Amsterdam Museum. Het voormalige Burgerweeshuis, een belangrijk monument, is een ideale plek voor een historisch museum, aangezien nieuwe generaties Amsterdammers zich hier bij uitstek verbonden kunnen voelen met (de geschiedenis van) de stad. Het huidige gebouw heeft een aantal beperkingen die zonder ingrepen niet kunnen worden ondervangen. Ook de vereniging moet daarin keuzes durven maken. Zo lijkt een nieuwe routing noodzakelijk om het huidige doolhof ongedaan te kunnen maken. Ook is een grote museumzaal nodig waarvoor de Schuttersgalerij uit 1975 waarschijnlijk zal moeten wijken. Meer moeite heeft de vereniging met de ingreep in de monumentale kappen t.b.v. een dakterras, zeker als de daarop aanwezige mensen en begroeiing vanaf de begane grond zichtbaar zouden zijn. Verder hecht de vereniging aan het behoud van de gevelstenen en van de fraaie stenige Meisjesspeelplaats, afgezien van eventuele aanplant van een passende boom. Ten slotte is de vereniging geen voorstander van het plan voor een nieuwe ingang op de hoek van de Sint Luciënsteeg en de NZ Voorburgwal die te veel afbreuk doet aan het gesloten karakter van de buitenschil van het complex. In elk geval dient een nieuwe ingang zo terughoudend mogelijk te worden vormgegeven, zodat deze zich op vanzelfsprekende wijze voegt in de gevelwand. Voor een definitief standpunt wordt gewacht op het officiële plan en de bespreking in de CRK.

Wijde Heisteeg 7

Dit dossier loop al sinds begin 2015. Hoofdinzet was dat de verwaarlozing van dit monument wordt omgezet in behoud en herstel met inachtneming van alle daarvoor geldende regels. Funderingsherstel is aangezegd, maar heeft nog niet plaatsgevonden. Wat nu nog speelt is dat de gemeente meewerkt aan een uitbouw in de vorm van een kelder op het historisch laag gelegen ‘achtererf’, terwijl er een rechterlijke uitspraak ligt die ons inziens geen uitbouw toestaat. Er is beroep aangetekend bij de Rechtbank.

Herengracht 572

Het dossier Herengracht 572 is eind 2021 afgesloten met een uitspraak van de Raad van State. Eerder heeft de VVAB via de Rechtbank kunnen voorkomen dat een dubbel tuinhuis met zwembad in de keurtuin werd aangelegd. Tegen het in stand laten van een illegaal gebouwde betonnen bak/kelder in de keurtuin is beroep aangetekend en in tweede instantie hoger beroep ingesteld. De VVAB wilde hoe dan ook precedentwerking voorkomen. De Raad van State is helaas niet meegegaan in de gronden van de VVAB. De enige weg om kelderbouw (en andere ongewenste ontwikkelingen) in de keurtuinen te voorkomen is nu gelegen in aanscherping van het keurtuinen-beleid en de desbetreffende regels in het bestemmingsplan, respectievelijk het omgevingsplan.

Handhavingsverzoeken

In de afgelopen periode zijn weer ettelijke handhavingsverzoeken ingediend. Vanwege de onbevredigende wijze van afhandelen – waarbij willekeur lijkt te overheersen – heeft het bestuur de gang

van zaken medio 2020 ten principale aan de orde gesteld. In antwoord op onze notitie erkent de gemeente dat er tekortkomingen zijn in de afhandeling en is toegezegd daar wat aan te doen. Dat wil echter niet zeggen dat er geen successen zijn te melden. De meeste winst is geboekt doordat eigenaren na aanschrijving eieren voor hun geld hebben gekozen, waarna de gemeente kon verklaren dat er geen sprake (meer) is van een overtreding. Een greep uit de behaalde successen:

- . Groenburgwal 47, herstel roede-verdeling
- . Boot Brouwersgracht t.o. 176, verwijdering illegale opbouw
- . Herengracht 180, terugplaatsing raamroosters souterrain
- . Keizersgracht 321, verwijdering belettering op natuursteen
- . Prins Hendrikkade 20, verwijdering led-schermen Albert Heijn (uiteindelijk na bezwaarschrift)
- . Koningsplein 20, verwijdering te grote reclame-uiting
- . Leliegracht 40, verwijdering oranjekleur gevel.

Deze kleine successen dragen bij aan instandhouding van het beschermd stadsgezicht.

B. Openbare ruimte, water en groen

Kades en bruggen

Door de toename van het zware verkeer en achterstallig onderhoud blijken talloze kades en bruggen in de stad verzakt te zijn en heeft de gemeente een soort deltaplan geïnitieerd om de schade te herstellen en de infrastructuur te versterken. De historische stad is niet op zwaar verkeer gebouwd. Voor de binnenstad geldt een verbod voor bussen of vrachtwagens van meer dan 3 ton, maar dat wordt ondermijnd door het frequent verlenen van ontheffingen tot 7,5 ton.

Net als de meeste gebouwen zijn de kades en bruggen gefundeerd op houten palen, op de eerste zandlaag. Om de kades en bruggen '30/45 ton-proof' te maken – de nationale norm voor de aanleg van nieuwe bruggen en kades – dienen alle bruggen en kades, ook die niet verzakt zijn, de komende jaren op de tweede zandlaag te worden gefundeerd, op betonnen palen. De gemeente wil de werkwijze zoveel mogelijk standaardiseren, wat het monumentale karakter van de bruggen en walmuren niet ten goede komt. Met steun van ir. Ernst de Beaufort, de restauratieconstructeur die ons in deze kwestie adviseert, heeft de vereniging de gemeente verzocht om naar alternatieven te zoeken en daarbij te kiezen voor het weren van zwaar verkeer in de binnenstad en voor een aanpak die de monumentaliteit en het beschermd stadsgezicht respecteert. Op ons verzoek is een onderzoek gestart naar de belastbaarheid van houten paalfunderingen (gebleken geschiktheid). Mogelijk worden ook de ontheffingsvereisten aangescherpt. Inmiddels heeft de gemeente diverse modellen voorgelegd, die gemeen hebben dat ze onvoldoende inspelen op de mogelijkheden om de bestaande kades te herstellen in plaats van te vernieuwen. Inmiddels heeft de vereniging daartoe een alternatief ontwikkeld: methode De Beaufort.

Monumentale bomen en kadegroen

Omdat veel van de monumentale bomen in het kader van de walmuurvernieuwing worden gekapt¹ en de bomen die hiervoor terugkeren vanwege de beperktere wortelruimte nooit meer zo groot zullen worden als de bestaande, zal de walmuurvernieuwing op termijn grote impact hebben op het aanzien van de grachten en de hoeveelheid groen in de binnenstad. In haar reactie op de concept-*Groenvisie* van juni 2020 heeft de vereniging de gemeente onder meer hierop gewezen. Op dit moment maakt de vereniging op goede gronden bezwaar tegen vergunningen voor het (prematuur)

¹ Begeleidende brief bij het *Programmaplan Bruggen en Kademuren* van wethouder Dijksma aan de gemeenteraad d.d. 14 april 2020.

kappen van talrijke bomen langs de grachten waar kadeherstel wordt voorzien. Samen met bewonersgroepen die zich verzetten tegen grootschalige bomenkap probeert de vereniging de planning te beïnvloeden en een politieke doorbraak te forceren, waarbij de methode De Beaufort een belangrijk instrument vormt.

Zonder het belang van klein groen (geveltuintjes, begroeiide boomkransen e.d.) te willen ontkennen, beschouwen wij de aanleg van groenperkjes langs de grachten als een potentiële aantasting van het beschermd stadsgezicht. De gemeente heeft erkend dat de groenstroken op de Recht Boomsloot in strijd zijn met het uitgangspunt dat op historische grachten alleen bomen zijn toegestaan, zoals verankerd in de zogenaamde ‘Puccinimethode’. Maar inmiddels is gebleken dat het stadsbestuur met het aanleggen van dergelijke groenperkjes door wil gaan, waardoor de potentie van de kades als wandelgebied onbenut blijft. De gemeente bereidt een voorstel voor om de Puccinimethode aan te passen, waarbij de wettelijk vereiste procedures worden gevolgd. Veelal staan actieve bewoners en de VVAB schouder aan schouder als het aankomt op bescherming van het stadsgezicht, maar gezien het ‘absolute’ belang dat veel bewoners hechten aan vergroening van de (binnen)stad uit oogpunt van prettig verblijven, schone en gezonde lucht, waterretentie, bestrijding hittestress e.d. is het niet denkbeeldig dat de gemeente het groenbelang zal laten prevaleren. Het publieke debat over groenperkjes op de kades moet nog plaatsvinden.

Overlast op het water en goederenvervoer

De vereniging heeft in 2019/2020 actief deelgenomen aan het door de gemeente georganiseerde overleg over de *nota's Varen* aangaande de aanpak van de drukte en overlast op het water en het vergunningenbeleid voor de passagiersvaart. Dit resulteerde in uitgebreide inspraakreacties in februari en november 2019, waarin de vereniging o.m. pleitte voor verduurzaming van de passagiersvaart, vermindering van het aantal steigers voor grote groepen, digitalisering van de handhaving op het water, koppeling van de ligplaatsvergunning aan de vaarvergunning en goederenvervoer over het water.

Betere benutting van het water voor goederenvervoer draagt bij aan het ontlasten van de kwetsbare kades. De vereniging, die zelf betrokken is bij onderzoek (TH-Delft) naar de mogelijkheden om het stedelijk vrachtvervoer in Amsterdam te verbeteren, bepleit dat de gemeente meer ambitie toont en het aangekondigde onderzoek naar goederenvervoer over water daadwerkelijk gaat uitvoeren.

Amsterdam autoluw

Samen met vijf andere organisaties heeft de VVAB in oktober 2019 een manifest opgesteld dat pleit voor een samenhangende aanpak om **Amsterdam autoluw** te maken. De overige initiatiefnemers zijn Cliëntenbelang Amsterdam, de Fietsersbond, Mens en Straat, het comité Parkeervrije Frans Halsbuurt en Rover. Uitgangspunt van het manifest ‘De stad van de toekomst is autoluw’ is een stad die voor iedereen bereikbaar, veilig en toegankelijk is, en waar sprake is van goed samenspel van voetganger, fiets en openbaar vervoer. In het document

worden 24 concrete voorstellen gedaan ten aanzien van het opschonen van de binnenstad, een andere inrichting van de openbare ruimte in woonwijken, onorthodoxe verkeersmaatregelen en anders omgaan met mobiliteit. Per stadsgebied zal dit verschillend uitpakken, afhankelijk van de drukte en van de beschikbare ruimte.

Rogier Noyon: 'Het **Manifest** biedt de autoluwe agenda van wethouder Dijkma kansen om Amsterdam mooier, aangenamer en leefbaarder te maken'.

De VVAB heeft zich ook al eerder ingezet voor **vrije doorloopruimte van twee meter** op de stoepen en brugvleugels met als resultaat dat deze regel, via tussenkomst van enkele politieke partijen, nu is opgenomen in het gemeentelijk beleidskader *Ruimte voor de voetganger* (2020), wel met de clausule 'waar dit mogelijk is'. Hopelijk zijn hiermee ook (nieuwe) vergunningen voor terrassen op brugvleugels van de baan.

Onze eerdere initiatief voor een autoluwe Keizersgracht, opgenomen in het Manifest, heeft eveneens geleid tot resultaat: er komt onderzoek naar een gracht die aan één zijde parkeervrij is gemaakt, met enthousiaste steun van wethouder Dijkma.

Viaduct Haarlemmer Houttuinen

Een lang gekoesterde wens van de vereniging lijkt, op termijn, in vervulling te gaan: het ongedaan maken van het talud en het viaduct over de Korte Prinsengracht. Gelukkig is de doorbraakgedachte, die in de zestiger jaren opgeld deed, in de Haarlemmer Houttuinen nooit geheel doorgezet. De ingrepen in de stedenbouwkundige structuur waren weliswaar ernstig, maar laten zich gedeeltelijk herstellen. De vereniging heeft begin 2019 in een schriftelijke reactie de voorkeursvariant in de Nota van Uitgangspunten Haarlemmer Houttuinen omarmd, waarin onder meer sprake is van de aanleg van een gelijkvloerse stadsstraat en een doorgaande fietsroute. Niet alleen wordt de verkeersinrichting en de ontsluiting van de Haarlemmerbuurt daardoor verbeterd, maar ook de stedenbouw en het beschermd stadsgezicht. De vereniging zal er voor waken dat uitstel vanwege de financiële situatie niet uitmondt in het schrappen van de plannen.

Stoepnietjes

De VVAB is verrast door de plotselinge komst van 'stoepnietjes' die omstreeks de jaarwisseling (2019-2020) zijn geplaatst langs keldergaten in de stoep van de Herengracht, oneven zijde, om te voorkomen dat er mensen in de keldergaten vallen, die buiten de zogenaamde particuliere stoepenstrook van de grachten uitsteken. Deze stroken worden gekarakteriseerd door vaak prachtige gebeeldhouwde stoepen en smeedijzeren hekwerken in alle vormen en maten. De nieuwe stoepnietjes passen daar totaal niet bij, vanwege hun grove vormgeving en afwijkende kleurstelling, en tasten het beschermd stadsgezicht aan.

Naar verluidt is hier in projectverband ambtelijk toestemming voor gegeven. Reagerend op raadvragen vroeg wethouder Ivens zich af of dit wel de beste oplossing is. Tevens kondigde hij aan dat er geen plannen zijn voor meer van deze

De door de gemeente geplaatste stoep-nietjes op de Herengracht. Verderop de gracht staan er nog meer. (Foto Walther Schoonenberg)

stoepnietjes en dat hij in overleg zal treden met stadsdeel Centrum. De VVAB heeft het stadsdeel gevraagd de omstreden stoepnietjes weg te halen en zo nodig met een nieuw ontwerp te komen dat beter aansluit bij de lokale traditie. Het dagelijks bestuur heeft daar positief op gereageerd, maar geen concrete datum genoemd voor de verwijdering.

Reclame in de openbare ruimte

Met ingang van 2012 heeft de gemeente het contract met bedrijf JCDecaux verlengd voor het onderhouden van 'Abri's' en het exploiteren van buitenreclame – waaronder **MUPI's**) – met een duur van 15 jaar. In 2016 verwierf dat bedrijf het exclusieve recht om in de stad 450 MUPI-schermen te exploiteren, die op termijn gedigitaliseerd mochten worden. De plaatsing van de MUPI's is vergunningsplichtig, maar deze worden 'niet regulier getoetst aan de redelijke eisen van de welstand', aldus de gemeente. In 2017 werd een vergunningaanvraag voor een digitale MUPI op het Spui voorgelegd aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK). Vanwege de negatieve effecten op de monumentale omgeving beoordeelde zij deze aanvraag negatief. De desbetreffende MUPI was echter al geplaatst en al snel werd alsnog vergunning verleend voor deze en nog 27 andere digitale MUPI's in de binnenstad, voor de duur van het contract: tot eind 2027. Vanwege het 'tijdelijke' karakter werd geen advies van de CRK meer ingewonnen en toetste de gemeente zelf of de MUPI's voldeden aan de voorwaarden voor plaatsing.

De VVAB tekende bezwaar aan. Eind januari 2019 werd de vereniging in het gelijk gesteld en de vergunning ingetrokken. De MUPI's bleven echter gewoon staan en vervolgens werd er per MUPI een nieuwe vergunning aangevraagd, en in de meeste gevallen ook verleend. Hoewel 'bewegende beelden' niet werden toegestaan was dit voor de vereniging niet voldoende om af te zien van bezwaar. Eind 2019 werden alle bezwaarschriften uitvoerig besproken en in mei 2020 volgde de uitspraak: men zag geen reden om terug te komen op de verleende vergunningen, aangezien de gemeente de aantastingen van de 'ruimtelijke kwaliteit' aanvaardbaar acht en het bedrijfseconomische belang van vergunninghouder hiervoor niet behoeft te wijken. Ondanks een WOB-verzoek is het contract tussen de gemeente en JCDecaux voor de vereniging verborgen gebleven. De vereniging heeft inmiddels beroep aangetekend bij de Rechtbank.

In een zienswijze heeft de vereniging in maart 2020 gereageerd op het – lang verwachte – **Kader Buitenreclame**, dat inmiddels is vastgesteld. Steigerdoekreclame en bewegende reclame worden niet toegestaan. Er is echter meer nodig voor 'een rustiger straatbeeld', 'minder reclame' en 'meer kwaliteit'. De vereniging heeft daartoe diverse voorstellen gedaan, zoals het aanmerken van buitenreclame als per definitie ontsierend in een beschermd stadsgezicht, het niet overal toestaan van digitale reclame, het hanteren van strikte criteria voor lichtsterkte en het in uitgaansgebieden zoals de Wallen hanteren van gelijke reclameregels. De omvang van de inspraakprocedure en de uitgebreide beantwoording zijn omgekeerd evenredig aan de resultaten. Afgezien van enkele ondergeschikte aanpassingen is er met de inspraakbijdragen inhoudelijk niets gedaan. Gelukkig heeft de gemeenteraad aangegeven over een aantal jaren te bezien of er niet méér nodig is dan wat nu is vastgelegd. In de tussentijd heeft de vereniging in september van dit jaar het initiatief genomen om, samen met het stadsdeel, in kaart te brengen welke factoren bepalen of er sprake is van aantasting van beschermd stadsgezicht, zodat daar beter op getoetst kan worden. Het stadsdeel heeft hier helaas afwijzend op gereageerd.

Daarnaast heeft de vereniging verschillende handhavingsverzoeken laten uitgaan om reclames op **LED-schermen** achter (etalage)ramen te (doen) verwijderen. Deze reclameschermen zijn niet meegenomen in de herziening van het Kader Buitenreclame, maar moeten gezien worden als een vorm van gevelreclame waarop de desbetreffende welstandsregels van toepassing zijn. Na lang wikken en wegen heeft het stadsdeel besloten om deze raamreclame te beschouwen als een 'bouwwerk' en te

handhaven op het reclameverbod in de Welstandsnota. Daarmee zullen onze bezwaren en handhavingsverzoeken, zoals tegen de Snipes-reclame op de hoek van Damrak en Prins Hendrikkade, alsnog worden gehonoreerd.

Ons motto is en blijft: Voorkom dat Amsterdam één grote etalage wordt, een vercommercialiseerde openbare ruimte vol lichtgevende beelden.

C. Leefbaarheid

De vereniging zet permanent in op herstel van de balans tussen wonen, werken en verblijven in de binnenstad. Verbetering van de leefbaarheid voor de bewoners vormt daarbij een belangrijke drijfveer. De laatste jaren is extra energie gestoken in beïnvloeding van het beleid van de gemeente, vaak in samenwerking met andere partnerorganisaties. Zo heeft de vereniging een inspraakreactie ingediend op het gemeentelijke Programma ‘Stad in Balans’ (maart 2019) en samen met circa 25 andere organisaties gewerkt aan het actieplan ‘Stad in Balans’ (mei 2019), dat is voorgelegd aan de gemeenteraad (Binnenstad 198). En recentelijk is in het kader van het project ‘Toekomst Binnenstad’ samen met Wij Amsterdam en Stop de Gekte een lijst met ‘Quick wins’ ingediend (november 2020).

Het is bekend dat de ongebreidelde toename van het aantal bezoekers van de binnenstad negatieve effecten heeft op de leefbaarheid. Belangrijk speerpunt daarbij is het tegengaan van verdere hotelontwikkeling en van uitbreiding van andere vormen van overnachting. Het aanvechten van omgevingsvergunningen voor nieuwe hotels wordt daarbij niet geschuwd.

Overnachtingsbeleid

Naast anderen heeft de VVAB zich ingezet om de mogelijkheid tot verhuur van woningen – ‘**vakantieverhuur**’ – te beëindigen, met als resultaat dat woningen sinds januari 2019 nog maar één maand per jaar verhuurd mogen worden. Daarnaast heeft het College van B&W besloten om vakantieverhuur te verbieden in drie drukke buurten: op de Burgwallen aan de Oude en Nieuwe Zijde, en in de zuidelijke grachtengordel. Ons voorstel om het verbod uit te breiden naar de hele binnenstad is echter nog niet overgenomen.

Sinds juni 2020 gelden er ook aangescherpte regels t.a.v. **Bed & Breakfast**, waar o.a. door de VVAB op is aangedrongen. B&B is vergunningplichtig gemaakt; ook al is het aantal vergunningen per wijk nog best hoog, in elk geval is er nu een maximum vastgesteld. Met naleving van de regels is nog van alles mis. De vereniging probeert daar meer greep op te krijgen.

Met het aantal **hotelovernachtingen** gaat het echter niet goed. Meer dan de helft van alle Amsterdamse hotels bevindt zich in het centrum en meer dan 95% van de toeristen, die in de oude binnenstad overnachten, logeren in hotels.² Hoewel vanaf 1 januari 2017 voor de binnenstad een **hotelstop** geldt, zijn er inmiddels nog 15 nieuwe hotels bijgekomen.³ Voor een aantal nieuwe hotels waren vóór 2017 reeds afspraken gemaakt. Zo stelde de Rechtbank in onze rechtszaak tegen hotel **Heinen Hoek** de VVAB aanvankelijk nog in het gelijk, maar als gevolg van lopende afspraken werd deze uitspraak in hoger beroep eind februari 2019 vernietigd en kan het plan voor dit hotel met 36 kamers aan het Leidseplein ondanks de ‘stop’ op hotelontwikkeling gewoon doorgang vinden. Daarnaast maakt de gemeente nog steeds uitzonderingen voor ‘unieke hotelconcepten’. Voorbeel-

² Het aantal hotels in Amsterdam nam toe van 479 medio 2017 tot 524 medio 2019; het aantal hotelkamers van 32.562 in 2017 tot 36.860 in 2019; het aantal hotels in de binnenstad van 268 in 2017 tot 281 in 2019. Een hotelkamer heeft gemiddeld iets meer dan twee bedden. Verspreid over heel Amsterdam zijn de hotels gemiddeld voor meer dan 80% bezet. Zie: *Amsterdam in cijfers* (2018 en 2019).

³ Zie het *Onderzoek naar de toeristische draagkracht van wijken: de invloed van het toerisme op de leefbaarheid*, Gemeente Amsterdam (2019), p. 46.

den daarvan zijn het voormalige Paleis van Justitie aan de Prinsengracht 432-436 en het Bungehuis aan de Spuistraat. Op grond van de hotelstop bepaalde de Rechtbank aanvankelijk dat op deze laatste locatie geen hotel mocht worden gevestigd, maar door er een ‘besloten club’ van te maken, konden hier vorig jaar – dankzij medewerking van de gemeente, die in hoger beroep ging bij de Raad van State om dit ‘unieke concept’ te realiseren – alsnog 80 hotelkamers worden gebouwd.

Inmiddels blijkt er nog een andere ‘ontsnappingclausule’ te zijn om de hotelstop te omzeilen: als op een perceel een hotelbestemming rust, staat de gemeente ondanks de hotelstop hoteluitbreiding niet in de weg. Op verschillende plaatsen staat het bestemmingsplan het gebruik van een locatie als hotel toe, ook als daar nog geen hotel is gevestigd.⁴

Zo publiceerde stadsdeel Centrum op 13 juni 2019 een ontwerpbesluit om vergunning te verlenen voor het veranderen en vergroten van het hotel **Amstel 107-111 / Nieuwe Prinsengracht 2-4**.

De panden aan de Nieuwe Prinsengracht zijn gemeentelijke monumenten en die aan de Amstel hebben de ‘orde 2’-status. De eigenaar heeft hotel The Bridge per 1 januari 2019 de huur opgezegd en ondanks de hotelstop werkt de gemeente mee aan vestiging van een nieuw hotel, waarbij de hotelcapaciteit zelfs wordt uitgebreid. De vereniging heeft sloop van de bestaande bebouwing op het achterterrein niet kunnen

keren. In december 2019 is vergunning verleend om het hier toegestane volume uit te breiden ten behoeve van 30 extra hotelkamers. Hoewel op het perceel een hotelbestemming rust, is uitbreiding op deze schaal binnen het bestemmingsplan niet mogelijk. De verleende vergunning is hier ook op andere punten mee in strijd: verschillende woonlagen worden in gebruik genomen als hotel, de bestaande toegang wordt verplaatst en op de begane grond moet een restaurant komen. Stadsdeel Centrum heeft aangegeven het belang van de aanvrager zwaarder te wegen dan het bestemmingsplan. Nadat de vereniging eerder al een zienswijze had geschreven tegen de uitbreidingsplannen heeft de vereniging in februari 2020 bij de Rechtbank beroep aangetekend tegen de verleende vergunning. De bezwaargronden betreffen o.m. de aantasting van de monumenten aan de Nieuwe Prinsengracht, waar de onbebouwde ruimtes tussen de panden met trappenhuisen dicht worden gezet, de sloop van de ingang met marmeren trap en vestibule en de verplaatsing en uitbreiding van het hotelvolume. De rechter heeft de VVAB in het gelijk gesteld in die zin dat de beoogde uitbreiding binnen het bestemmingsplan zal moeten passen.

In mei 2019 heeft de gemeente de hotelstop aangescherpt. Het plan om de bestemmingsplannen aan te passen, zodat hotelontwikkeling effectiever kan worden tegengegaan, is niet tot uitvoering gekomen. Dat verklaart waarom – een jaar later – aan het **Renaissancehotel** aan het Kattengat/Singel opnieuw een grote hoteluitbreiding is vergund. Door de binnenhof vol te bouwen, de parkeergarage te slopen en horecavoorzieningen toe te voegen kunnen op het terrein van de naastgelegen parkeer-

Amstel 107-111 / Nieuwe Prinsengracht 2-4
(foto Walther Schoonenberg)

⁴ Zie voor een analyse van het hotelbeleid het artikel ‘het mislukte Amsterdamse hotelbeleid van Hendrik Batjes in Binnenstad 299.

garage – met de bestemming hotel – 98 nieuwe hotelkamers worden gecreëerd en het plan exploitabel worden gemaakt. Als de plannen doorgaan wordt het hotel met zo'n 500 kamers het grootste in de binnenstad. Om aan deze ontwikkeling te kunnen meewerken heeft de gemeente ruimhartig gebruik gemaakt van binnenplanse en buitenplanse afwijkingen. Het bezwaarschrift van de vereniging is eind oktober 2020 in een digitale zitting behandeld. Uitspraak op bezwaar volgt.

De Wallen

Het aantal bezoekers dat de Wallen aandoet is de laatste jaren explosief gestegen. Het beleid op het gebied van seks en drugs in Amsterdam heeft niet alleen een enorme aantrekkingskracht op bezoekers uit binnen- en buitenland, maar nodigt ook uit tot 'losbandiger' gedrag dan normaal. Voor de bewoners valt er met de drukte en de commerciële exploitatie van het Wallengebied niet meer te leven. Met duizenden per dag lopen feestgangers vaak lallend en onder invloed van drank en drugs door de buurt.

In een poging om de seks- en drugsindustrie in de binnenstad een halt toe

te roepen heeft de vereniging eind 2018 aan het college van B&W voorgesteld om de 330 **etalages op de Wallen** te sluiten en de prostitutie naar binnen te verplaatsen. Door de gordijnen gesloten te houden verdwijnt de magneetwerking, is het Wallengebied niet langer een toeristische attractie en wordt het oudste deel van de stad weer leefbaar. Begin juli 2019 presenteerde de burgemeester vier scenario's voor de toekomst van de Wallen, waar het voorstel van de VVAB er één van was. In de andere scenario's wordt voorgesteld de prostitutie in z'n geheel of gedeeltelijk naar elders te verplaatsen of juist uit te breiden. Daarnaast ondersteunde de VVAB het bewonersinitiatief en de petitie 'Stop de gekte'.

In mei 2020 stuurde de vereniging een brief naar de raadscommissie Algemene Zaken met het verzoek om de corona-pandemie aan te grijpen om de prostitutie op de Wallen naar binnen te verplaatsen. In een Open Brief aan de burgemeester van augustus werd dit verzoek in enigszins aangepaste vorm nog eens herhaald, waarbij tevens werd voorgesteld het drugstoerisme te beteugelen door drugs alleen nog te verkopen aan ingezetenen van Amsterdam.

Halve Maansteeg 6

Op 2 juli 2019 werd in de stadsdeelcommissie het bouwplan voor een 'cultuurclubhuis' in het bouwblok Halvemaansteeg/Amstel besproken.

Het plan behelst de bouw van een groot nieuw uitgaanscomplex. Het rijksmonument Halvemaansteeg 6 zal daarvan de ingang worden. Grensverleggend is dat er twee ondergrondse verdiepingen moeten komen met mogelijke consequenties voor de historische funderingen van belendingen. In een brief aan het stadsdeel heeft de VVAB daar in 2017 al tegen gewaarschuwd. Ook zal voor de bouw van het uitgaanscomplex een orde 3-pand moeten worden gesloopt (Amstel 50).

In 2018 heeft de VVAB aangifte gedaan tegen de illegale sloop van Amstel 46. Dit inpandige gebouw, dat fysiek verbonden was met Halvemaansteeg 6, is afgebroken zonder vergunning. Het stadsdeel erkende vorig jaar ook dat dit 'vergeten monument', dat vermoedelijk uit de 17de eeuw

Het Wallengebied in de avond, de raamprostitutie overheerst de buurt

dateerde, ten onrechte was gesloopt. Door de sloop was het niet meer mogelijk een 'quick scan' uit te voeren om te beoordelen of dit pand op de monumentenlijst thuishoorde. Het stadsdeel verlangde vervolgens dat het volume van het gesloopte pand zou worden teruggebouwd. De initiatiefnemer had echter andere plannen waar het stadsdeel nu mee wil instemmen. De VVAB is echter geen voorstander van een nieuwe uitgaansgelegenheid nabij het Rembrandtplein, in een bouwblok waar veel woningen zijn. De balans in de binnenstad is immers al verstoord en de overlast op een onaanvaardbaar niveau.

Achter deze gevelwand van de Amstel bij de Halvemaansteeg moet een groot uitgaanscomplex komen (foto: Walther Schoonenberg)

Ondanks dit alles werkt de gemeente mee aan het realiseren van dit bouwplan. Inmiddels heeft de Commissie voor Ruimtelijke Kwaliteit het plan onder voorwaarden akkoord bevonden.

Evenementenbeleid

Geadviseerd door ons lid Hendrik Battjes heeft de VVAB zich ingezet om het gemeentelijke evenementenbeleid aan te passen, waarbij wij ervoor pleiten dat parken worden ontzien en gehoorscha-de dient te worden voorkomen; iedereen moet tijdens een evenement binnenshuis, met de ramen dicht, een gesprek kunnen voeren en na 11 uur s 'avonds met de ramen dicht kunnen slapen. Deze uitgangspunten zijn inmiddels opgenomen in het beleid, maar in de praktijk komt hier weinig van terecht en blijft de overlast groot. Verder schreef de vereniging een zienswijze n.a.v. de evenementenvergunning voor de Pride 2019.

Rondleidingenbeleid

Omdat, ondanks eerder genomen maatregelen, bewoners en ondernemers op de Wallen overlast ervaren van rondleidingen, heeft het College van B&W het rondleidingenbeleid verder aangescherpt: vanaf 1 april 2020 zijn rondleidingen langs prostitutieramen verboden, heeft elke gids een vergunning nodig om meer dan vier personen in de binnenstad rond te leiden, mag een groep nog maar uit maximaal vijftien personen bestaan en dienen gidsen à € 200 een vergunning te kopen en per excursiedeelnemer 'vermakelijkheidsretributie' af te dragen.

Hoewel de vereniging door de nieuwe maatregelen ook zelf wordt getroffen in haar statutaire doel en middelen – om kennis over Amsterdam te verspreiden – heeft zij zich succesvol ingezet om het maximaal aantal deelnemers van rondleidingen te verminderen. In haar zienswijze van december 2019 brak de VVAB een lans om educatieve instellingen en organisaties als de onze vrij te stellen van de belasting, maar dit laatste is niet gehonoreerd. Voor onderwijsinstellingen geldt nu wel een uitzondering. De vereniging heeft vervolgens nog voorgesteld om de belastingvrije groeps-grootte te verruimen naar een maximum van zeven in plaats van vier personen, maar dit voorstel is niet overgenomen. Desalniettemin wordt verwacht dat de nieuwe regels een bijdrage leveren aan verbetering van de leefbaarheid in de binnenstad.

Horeca(exploitatie)vergunningen

De vereniging houdt ook de nieuwe exploitatievergunningen voor de horeca in de gaten. Op 1 april 2019 tekende de VVAB bezwaar aan tegen de verleende terrasvergunning voor Oude Hoogstraat 1 (terras in de Bethaniënstraat) en op 27 december 2019 werd bezwaar aangetekend tegen de uitbreiding van de exploitatievergunning van een bar op OZ Achterburgwal 61. Beide bezwaren zijn helaas ongegrond verklaard.

Daarnaast heeft de vereniging op 23 september 2019 aan de burgemeester vragen gesteld over de toepasbaarheid van het overgangsrecht voor de terrassen in de binnentuin van **hotel Pulitzer**, aangezien gebruik van binnentuinen als terras in strijd is met het bestemmingsplan. Op 23 april 2020 heeft de gemeente besloten op grond van het overgangsrecht voor deze terrassen vergunning te verlenen. De VVAB heeft haar beroep ingetrokken, met enkele stevige aannames t.a.v. naleving van de vergunningsvoorschriften.

Aanpak Binnenstad

De VVAB pleit al jaren voor herstel van de leefbaarheid in de binnenstad. We hebben daarvoor voorstellen aangeleverd, opiniestukken geschreven, deelgenomen aan discussies en debatten, gesproken met ambtenaren en politici en ingesproken bij vergaderingen.

Na de visie van Zef Hemel kwam burgemeester Halsema in mei 2020 met haar raadsbrief *Aanpak Binnenstad*. Daar zijn veel voorstellen van de VVAB in opgenomen. Daar waren we blij mee, maar we realiseerden ons wel dat het zou aankomen op de uitvoering.

In december 2020 verscheen het *Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad*, waarin duidelijk wordt wat de ambities zijn van de gemeente voor de binnenstad. Dit programma kent zes prioriteiten: functiemenging en diversiteit, beheer en handhaving, een waardevolle bezoekerseconomie, versterken van de culturele verscheidenheid en buurtidentiteiten, bevorderen van meer en divers woningaanbod en meer verblijfsruimte en groen in de openbare ruimte.

De VVAB heeft vertrouwen in de intenties en inzet van het programma, met de aantekening dat er nog wel veel wordt onderzocht en geïnventariseerd. We erkennen dat de aanpak een kwestie van lange adem is, maar hopen op snelle en concrete resultaten. Invoering van het ingezetenen criterium bijvoorbeeld kan zo'n snelle verandering teweegbrengen.

Begin 2021 wordt het programma in commissie AZ besproken, samen met de voorstellen van de burgemeester voor verplaatsing van de raamprostitutie (naar binnen en naar elders) en de invoering van het ingezetenen criterium voor de coffeeshops.

D. Diversen

Tijdschrift Binnenstad en website

In 2019 en 2020 zijn weer tien afleveringen van het verenigingsblad *Binnenstad* verschenen, waarvan twee extra dikke nummers en een dubbelnummer. De redactie zet zich in voor een hoge kwaliteit van de artikelen. Het blad wordt door de leden zeer gewaardeerd.

In 2019 is de website – www.amsterdamsebinnenstad.nl – enigszins aangepast. Zo is deze geschikt gemaakt voor mobiele telefoon en iPad en zijn een aantal pagina's geactualiseerd. Ook is de 'Regeling samenstelling en werkwijze bestuur' toegevoegd. Tijdens de corona-pandemie is een nieuwe rubriek begonnen met een wisselende 'foto van de week'.

Verenigingsactiviteiten

Lezingen en excursies

Globaal genomen bewegen de onderwerpen van de lezingen zich het afgelopen jaren op de terreinen van geschiedenis, architectuur en stedenbouw, landschapontwikkeling, religie en taal.

Amsterdam cursus

In de winter van 2018-2019 heeft Walther Schoonenberg wederom twee cursussen gegeven, de eerste over de geschiedenis, de tweede over de architectuurgeschiedenis en stedenbouw van Amsterdam. Vanwege de corona-pandemie zijn de cursussen van 2020-2021 uitgesteld tot half april 2021, mogelijk nog later.

Samenwerking

De VVAB tracht haar doelen zoveel mogelijk te bereiken in samenwerking met andere monumentenorganisaties, de gemeente en overige partijen. Zo wordt er maandelijks een bijeenkomst gehouden van het 'Amsterdam Erfgoed Overleg' en vindt er eens per kwartaal overleg plaats met het Dagelijks Bestuur van het stadsdeel Centrum.

Daarnaast wordt samengewerkt met de vereniging Amsterdam City, de Amsterdamse afdeling van Koninklijke Horeca Nederland en diverse bewonersorganisaties, zoals Wij-Amsterdam, een federatie van 24 samenwerkende bewonersorganisaties. Ook neemt de vereniging deel aan overleg van Amsterdam Partners en gemeentelijke projectgroep(en) die zich bezighouden met 'Balans' en de 'Toekomst van de binnenstad'.

Ledenaantallen

Ledenaantal per 1 januari 2019: 3076

Ledenaantal per 1 januari 2020: 3007

Ledenaantal per 1 januari 2021: 2917

Samenstelling bestuur, bureau, werkgroepen, commissies en redactie 2019 en 2020

Bestuur (met rooster van aftreden)

Rogier Noyon (voorzitter): 2021 (1ste termijn)

Fred Kramer (secretaris): 2020 (3de termijn)

Dick van der Kroon (penningmeester): 2020 (5de termijn)

Yellie Alkema (coördinator borrel): 2020 (3de termijn)

Dirk Beumer (juridisch zaken): 2021 (1ste termijn)

Els Iping (leefbaarheid): 2020 (3de termijn)

Dirk van Kuijk (bouwplannen, monumentenzorg): 2021 (1ste termijn)

Betty Nijmeijer (water): 2021 (1ste termijn)

Bureau

Walther Schoonenberg (beleidsmedewerker)

Juliet Oldenburger (verenigingssecretaris)

Bas Vermeij (secretariaatsmedewerker)

Redactie Binnenstad

Wilfred van Leeuwen (hoofdredacteur)

Juliet Oldenburger (eindredacteur)

Rob de Nooy (vormgever)

Wim Ruigrok (fotograaf)

Onno Boers

Gert Eijkelboom

Guido Hoogewoud

Vincent van Rossem

Gerrit Vermeer

Werkgroep Waakhond (waakhond@amsterdamsebinnenstad.nl)

Dick van Kuijk (voorzitter)

Bas Vermeij (secretaris)

Dick Beumer

Jan Fraijman

Govert Janssen

Mattijn de Jong

Albertien Pareau Dumont

Werkgroep Water (water@amsterdamsebinnenstad.nl)

Betty Nijmeijer (voorzitter)

Dingeman Coumou

Joost Smit

Jaap Swart

Werkgroep Balans

Els Iping (voorzitter)

Yellie Alkema

Rietje Dujardin

Jan Hesseling

Jeroen van der Hulst
Lucie Snoeker
Gedi van Schriek
Margriet van Zwijndrecht

Werkgroep Openbare Ruimte (per juli 2020 i.o.)

Betty Nijmeijer (voorzitter ad interim)
Els Barents
Mirjam van 't Hof
Guusje ter Horst
Rogier Noyon
Walther Schoonenberg

Excursiecommissie (excursiecommissie@amsterdamsebinnenstad.nl)

Peter Poelstra (voorzitter en administrateur)
Yellie Alkema
Wouter Amesz
Daphne Bouwman
Bert Hamming
Govert Janssen

Expertisegroep Juridische zaken

Dick Beumer (voorzitter)
Tom Hoogenboom
Govert Janssen
Ruud van der Zeijs

Kascommissie 2019

Gert Eijkelboom
Pieter van der Laan
Erwin Meijers †

februari 2021 JO/WS/FK